

TANTRA

dimensiunea sacră a erotismului

Inițiere în dragostea absolută

*Traducere:
Voichița Nicolescu și Andrei Armeanu*

**EDITURA MIX
CRISTIAN 2018**

Culegere: Voichița Nicolescu

Tehnoredactare: Dorel Bravu

Corecțură text: Tudor Chirilă

Concept grafic/ Design: Dorel Bravu

Consilier editorial: Florin Zamfir

Autorul și editorul nu dau niciun fel de garanții exprese sau implicate referitoare la conținutul acestei cărți. Prin urmare, cititorul își asumă întreaga responsabilitate pentru utilizarea informațiilor cuprinse în această carte.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ODIER, DANIEL

Tantra : dimensiunea sacră a erotismului: inițiere în dragostea absolută / Daniel Odier ; trad.: Voichița Nicolescu și Andrei Armeanu.
- Cristian: Mix, 2018

ISBN 978-606-8460-69-7

I. Nicolescu, Voichița (trad.)
II. Armeanu, Andrei (trad.)

294.5

Copyright ©1996 by Daniel Odier.

Titlul original: *Tantra : L'Initiation d'un occidental à l'amour absolu*

© Éditions Jean-Claude Lattès 1996

Romanian language Edition arranged through Montse Cortazar Literary Agency (www.montsecortazar.com). All Rights Reserved.

Romanian translation: Copyright © 2018 Editura Mix.

Toate drepturile asupra prezentei ediții în limba română aparțin în exclusivitate Editurii Mix.

Pentru informații actuale și comenzi vizitați site-ul nostru:

www.edituramix.ro sau contactați-ne la:

tel.: 0720 499 494; fax: 0268 257 811

e-mail: contact@edituramix.ro

Cuprins

Introducere	ix
Interior povestiri	1
Epilog	193
Despre autor	207

Cu pielea ei oacheșă, parfumată și miruită, *yoginī* părea să plutească în spațiu, cu picioarele ridicate de o parte și de alta a corpului, cu privirea iluminată. Sexul ei deschis, originea și destinația ultimă a lumii, răspândea raze aurii ce se întrețeau cu indigoul cerului. Am rămas fascinat, așezat în tăcere lângă yoghinul chinez care mă promise în schitul lui. *Yoginī*, consoarta lui, totodată apropiată și îndepărtată, corp și minte, putere și dar, stabilă în postura ei de yoga, întruchipa potențialul extraordinar al realizării.

Yoghinul practica în paralel atât tantrismul, cât și *ch'an*, zenul chinez al începuturilor, ca și maestrul indian din secolul al VI-lea, Bodhidharma, urmaș al ambelor tradiții. Al douăzeci și optulea Patriarh după Buddha și primul Patriarh *ch'an*, Bodhidharma a ajuns în China pe cale maritimă și s-a stabilit în celebra mănăstire Shaolin, în care a rămas timp de nouă ani în contemplație în fața unui zid, înainte de a transmite *Dharma* (doctrina) lui Hui-ko, al doilea Patriarh chinez. Dialogul dintre Bodhidharma și împăratul chinez Wu din dinastia Liang, adept al budismului, descumpănat de răspunsurile laconice ale Primului Patriarh, a rămas legendar:

– Ce merit am acumulat susținând budismul și construind nenumărate temple?

– Niciunul.

– Care este sensul suprem al Sfântului Adevăr?

– Nimic nu e sfânt. Totul este vacuitate.

– Cine se găsește în fața Noastră?

– Nu știu.

Doctrina lui Bodhidharma se bazează pe patru principii:

- Se transmite direct, mai presus de scripturile budiste.
- Nu este fondată pe texte, ci pe experiența trăită a Trezirii.
- Revelează fiecărui discipol *natura* minții sale.
- Contemplă natura proprie, care este *natura de buddha*¹.

Precum vom vedea, aceste patru puncte capitale corespund învățăturilor șivaismului tantric, din care au și izvorât.

La plecare, gazda mea mi-a înmânat un exemplar din traducerea sa proprie, comentată, a tratatului *Vijñānabhairava tantra*, unul dintre textele cele mai vechi și mai profunde ale tantrismului, ținut la loc de mare cinstă de către șivaiți. Această *tantra* a fost pentru

¹ „Natura de buddha” denumește Conștiința trează, esența întregii realități. (n. tr.).

mine întipărirea primului contact viu cu Zeița și drumul ce m-a condus, șapte ani mai târziu, către întâlnirea cu Maestra mea Devī, *yoginī* șivaită, tocmai în celălalt capăt al Indiei.

Interesul meu pentru budism, hinduism și tantrism se declarase deja de timpuriu. Ca protestant crescut de către clericii unei abații austere, la picioarele unei înalte faleze stâncoase, descoperisem cu fascinație fasturile riturilor religioase la care serveam uneori în sutană purpurie, ornată cu dantelă. Un abate rezident, prezența unei comori fabuloase oferită abației de către Carol cel Mare, precum și cea a unui organist fantezist și talentat, a unui cor de calitate, din care faceam parte, mă seduseseră de la început. Studiile foarte stricte, predica zilnică de la ora șase și jumătate, urmată de o jumătate de oră de muncă, apoi de micul dejun, erau toți factori ce slujeau la călarea caracterului. Pedepsele corporale încă se mai practicau, împreună cu felurite cazne, cum ar fi a rămâne o oră întreagă în genunchi, cu brațele întinse în cruce și un dicționar în fiecare mână. Uneori orele de libertate erau înlocuite cu nesfârșite copieri de texte din autori latini sau din paginile dicționarului *Petit Larousse*. Noaptea, dormitoarele imense erau traversate pe furiș, ședințe misterioase aveau loc pe acoperiș, unde mergeam să fumăm și să vorbim despre dragoste. Bântuia prin acele locuri o singurătate cumplită, o lipsă afectivă uneori greu de suportat, tentative de sinucidere, vocații forțate, încăierări săngeroase, după care port și acum o cicatrice, și povești întunecate de dragoste. Însă vrednicia profesorilor, devotamentul lor, personalitatea originală a directorului

gonind pe motocicleta sa, cu sutana în vânt, și atmosfera generală a locului mă seduceau nespus.

Pe vremea aceea, o prietenă a părinților mei, pictoriță, frumoasă, revoltată, ce semăna un pic cu Ava Gardner și conducea o Alfa Romeo cupeu roșie, a început să îmi susțină entuziasmul pentru artă în general și îndeosebi pentru pictură. După sfaturile ei, am început să pictez și să desenez cu asiduitate. Am revenit la Geneva, orașul meu natal, pentru a-mi continua studiile într-un alt liceu religios, mult mai puțin strict, deși unuia dintre profesori îi plăcea să ne supună la „*dinam*”, un aparat înjghebat care dădea niște scuturături electrice străsnice.

Aveam permisiunea de a mă duce acasă la părinții mei în fiecare weekend. Profitam de ocazie și pentru a mă duce să o vizitez pe pictoriță, mentorul meu, și să vorbesc cu ea ore întregi despre pictură, despre muzică și despre literatură. Eram îndrăgostit lulea de ea. Când am împlinit șaisprezece ani, m-a scos la cină în *tête-à-tête* într-un restaurant luxos. Eram așezați pe fotoliu, un candelabru ne lumina masa. Nu reușeam să mă gândesc decât la cum voi putea să îi mărturisesc pasiunea mea. În acea seară, mi-a oferit *Bhagavad-gītā*, unul din textelete-cheie ale hinduismului, comentat de Sri Aurobindo, mare înțelept adânc influențat de tantrism. Acest cadou „spiritual” nu a făcut decât să îmi ațipe inflăcărarea și inima a început să-mi semene cu unul dintre cei trei lotuși imprimați pe coperta șofran a acelei colecții prestigioase, din care aveam să descopăr cu timpul o bună parte din titluri. Cât despre pasiunea mea, a rămas secretă. Drept consolare amoroasă, am avut

dreptul mai târziu la *Viața Divină* în cinci volume, opera principală a marelui filozof indian, apoi, mereu îndrăgostit în tăcere, am primit în dar cele trei volume ale *Eseurilor despre budismul zen* scrise de D.T. Suzuki. Nu îi mai rămânea pasiunii mele decât să devină mistică. Preoții aveau să fie cei care m-au ajutat în această direcție. Mi-au confiscat de două ori opera lui Aurobindo, care a fost imediat cumpărată din nou. Fără ei, m-aș fi agățat oare de aceste cărți anevoieioase cu atâtă stăruință?

Mai târziu, prietena mea m-a împins să mă prezint la concursul de admitere la Academia de Artă din Roma, unde am obținut o bursă. Am ajuns, în sfârșit, să trăiesc dragostea cu o Tânără actriță din trupa lui Carmelo Bene și să gust libertatea totală, ocrul minunat, grădinile, fântânile, mireasma pinilor și eucaliptilor, căldura unui mediu în care se încrucisau artiști din toate țările, viața adevărată, precum visasem în timpul noptilor reci din anii de internat și în atmosfera strâmtă a unei țări pe care o simțeam închisătată.

Mi-am luat, desigur, cu mine cărțile mele preferate, complet ferfeniță, și am încercat în zadar să împac o viață frenetică și minunată cu lecțiile de înțelepciune ale marilor maestri de *ch'an*. Am cunoscut o pasiune violentă și distrugătoare, urmată de o dragoste mai armonioasă. Am părăsit în cele din urmă Roma pentru a mă stabili la Sperlonga, un sătuc alb pe-o culme cu priveliște asupra mării și, lăsând deoparte pictura întrucâtva, m-am apucat să scriu primul meu roman.

După absolvirea Academiei de Artă din Roma, l-am întâlnit pe editorul de artă Albert Skira. Fiind fascinat de

pictura tibetană, i-am propus un proiect de carte. Skira, atins de entuziasmul meu, care nu era egalat decât de ignoranța mea, m-a pus să iau cursuri de fotografie de tablouri și astfel am pornit la drum către India, dotat cu materialul necesar. Eram decis să găsesc o cale de a împăca pofta mea fantastică de viață cu practica unei înțelepciuni care nu mi se deschidea doar prin citit și care mă descumpănea constant. Setea mea senzuală pătimășă nu izbutea să se potrivească cu armonia la care aspiram spiritual. Eram în mod constant sfâșiat de dualitatea corp/minte, neștiind cum să ating această seninătate care mă fascina și, în același timp, să rămân adânc ancorat în realitatea vieții. Nu mă simțeam deloc atras înspre pustnicie. Nu mă puteam închipui trăind într-o peșteră. Îmi doream tot. Frumusețea, arta, carnalitatea, emoțiile intense, dragostea, senzualitatea și spiritualitatea. Mi se părea că sistemul nostru de gândire occidental, bazat pe separare, sacrificiu, păcatul originar, vinovăție și suferință nu putea răspunde aşteptărilor mele, în ciuda unor scări geniale pe care le descoperisem la filozofii greci pre-socratici și la câțiva mistici creștini.

În toamna lui 1968, am ajuns pe dealurile înverzite de la baza munților Himalaya. Aveam douăzeci și trei de ani, eram în căutarea unui Maestru care să mă ajute să pătrund în profunzimile înspre care textele și cercetarea intelectuală nu mă puteau conduce. Căutam o cale ce nu ar mai diviza aspirațiile și nu ar mai îngrădi căutările, pentru a folosi nemaipomenita energie a pasiunii reîmpăcate, în sfârșit, cu divinul.

Îmi rezervasem în mod naiv un an întreg practiciei intense și eram decis să mă lăsa călăuzit de către *Shakti* până la cel sau cea care avea să mă ajute să pătrund în inima doctrinei tantrice. Nici pe de parte nu bănuiam că acest parcurs avea să dureze douăzeci și cinci de ani – de chestionări, de vise, de practică, de izbândă, de eșecuri, de bucurii și temeri, apoi de abandon – și care, fără avertisment, avea să ajungă în 1993 la ceea ce nu îmi mai închipuam posibil: inițierea în *Mahāmudrā* și deschiderea Inimii.

Mahāmudrā, sau „Marele Simbol”, este inițierea ultimă din budismul tibetan *Kagyu*, în decursul căreia Maestrul îi revelează discipolului *natura* propriei minti și îi transmite puterea de a o realiza instantaneu. Dacă operația reușește, este o non-cale (*anupaya*), spre deosebire de stadiile și inițierile preliminare gradate. Odată ce *natura* mintii a fost realizată, nu mai există dualitate, deci nici cale de parcurs, nici obiectiv de atins, nimic altceva de făcut, decât a fi, pur și simplu, păstrând mintea în starea sa naturală: destinsă, trează, divină.

În urmă cu un an, am cumpărat un aparat de filmare și am început să filmesc pe străzile din India. În primăvara anului trecut, am plecat în Himalaya, unde am filmat multe locuri și oameni. Am trimit niște filme de test, pe care editorul le-a găsit satisfăcătoare. Rămânea, aşadar, de pătruns misterul acestor picturi și de a le reda sensul profund. Însă pentru aceasta îmi era necesar să-i întâlnesc pe Maeștri.

Încă din primele săptămâni petrecute în Himalaya, am trimis niște filme de test, pe care editorul le-a găsit satisfăcătoare. Rămânea, aşadar, de pătruns misterul acestor picturi și de a le reda sensul profund. Însă pentru aceasta îmi era necesar să-i întâlnesc pe Maeștri.

Un lung pelerinaj m-a purtat printr-o bună parte a munților Himalaya, din mănăstire în mănăstire, pentru a fotografia cele mai frumoase tablouri, uneori călătorind pe jos câte o săptămână sau două pentru a ajunge prin locuri mai retrase. Încet-încet pătrundeam în simbolismul extrem de bogat și subtil al acestei cartografieri magice a stărilor de conștiință traversate în cursul diferitelor forme de meditație. Nevoia de a părăsi câmpul teoriei pentru a intra în cel al practiciei a devenit cât se poate de limpede.

După șase luni de muncă istovitoare, am luat decizia să mă întorc la New Delhi pentru a încrești rezultatul muncii mele unui diplomat, care avea să îl ducă direct editorului. Aveam apoi un an întreg la dispoziție pentru a scrie textul și, eliberat de partea fotografică a cărții, aveam de gând să urmez învățările unui Mare Maestru tibetan. Prima parte a proiectului meu îmi oferise șansa de a întâlni cele mai înalte autorități ale felurilor școli. Îmi rămânea

să îi revăd pe cei care mă marcaseră cel mai adânc și să-i solicit unuia dintre ei să mă accepte ca discipol.

Cu puțin înainte de a ajunge în gară la Delhi, lumina din vagon s-a întrerupt timp de câteva minute. Când s-a reaprins, am constatat că valiza mea cu toate filmele și aparatelor foto dispăruse. În stare de soc, am depus o plângere la poliția din gară și m-am lansat într-o căutare disperată.

Mi-am petrecut noaptea, buimac și furios, scotocind prin tomberoanele dimprejur, chestionându-i în zadar pe cei care dormeau pe stradă, în speranța că hoțul abandonașe valiza cu filme. Gândurile mi se duceau înspre mersul îndelungat și greu, către comorile pe care le descoperisem, uneori cu prețul unei răbdări fără egal. Sute de kilometri parcursi pe jos, întâlniri nenumărate, permisiuni greu de obținut și, mai presus de toate, o comoară de câteva mii de diapositive evaporată pentru totdeauna. Am cerut ajutorul unui grup de copii ai străzii, iscuși, la curent cu toate, descurcăreți, și le-am promis o recompensă serioasă. S-a crăpat de ziua, fără să fi dat însă de urma filmelor.

Amărât și dezamăgit, văzând cum dispărea prima mea șansă de a publica o carte la o mare casă de editură, am decis să rămân zece sau cincisprezece zile la Delhi. Am început prin a închiria o cameră cu baie într-un hotel luxos din Janpath, pentru a savura o plăcere pe care nu o mai avusesem timp de luni întregi. Ma îmbăiasem în tot felul de râuri și fluvi sacre, pârâuri și lacuri, dar într-o cadă de baie niciodată. Aveam în acea zi, în urma întâlnirilor mele cu feluri *lama* și *Rinpoche*, gâtul înconjurat de numeroase ghirlande de protecție. Mi-am umplut cada cu apă foarte

caldă și, fremătând de placere, m-am lăsat să alunec în cada adâncă, proptită pe labe de leu. Ghirlandele, înmuite brusc în apă caldă, au început să intre la apă scurtându-se rapid, și doar trăgând de ele cu ambele mâini am reușit să scap de strangulare prin supra-abundență de protecții.

Aterizarea era dură. Foarte tibetană în实质ă și un semn perfect al impermanenței lucrurilor.

Impermanența este unul dintre conceptele de bază ale budismului. Totul este menit să înceteze sau să își schimbe natura într-o bună zi. De vreme ce totul este interdependent, fără realitate intrinsecă, și vid, ne putem ancora numai în ceea ce nu are caracteristici: Trezirea. Nu este vorba despre un concept pesimist al vieții, ci, dimpotrivă, despre un puternic antidot împotriva iluziilor. Percepția clară a impermanenței tuturor fenomenelor ne aduce la cunoștință că, fără ea, universul ar fi static. În acea seară, impermanența propriei mele vieți s-a dovedit a fi mai mult decât doar un concept.

A doua zi, mi-am înecat dezamăgirea atâtore eforturi zădănicite în piscină și în brațele a două tinere americance, întâlnite în istoricul adăpost ținut de Miss Colaço, de pe Janpath Lane. O pensiune prin care defilau toate celebritățile „generației beat”, cu ai săi poeti faimoși sau necunoscuți, muzele și vampele sale, cât și o bună parte a visătorilor americanii și europeni prinși în vâltoarea spirituală post-Berkeley, după marele val de proteste universitare americane și după mai 1968.

Se găsea la Miss Colaço un incredibil amestec cultural și etnic, o lume pestriță deplin străbătută de febra tantrică